

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Абдуллоев Абдусалом Абосиевич “Таҳлили аксиологии масъалаи инсон дар фалсафаи Чалолуддин Балхӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.03 – таърихи фалсафа *

Таҳқиқу баррасӣ ва таҳлили масъалаи инсон, махсусан таълимоти фалсафӣ ва этикӣ-эстетикӣ мутафаккирони тоҷик, ки ба фарҳанг ва тамаддуни ҷаҳон саҳми босазои худро гузоштаанд, аз ҷумлаи вазифаҳои муҳимми илмӣ ҷомеашиносии тоҷик, алалхусус фалсафа ба шумор меравад. Назаргоҳи аксиологӣ нисбат ба масъалаҳои инсон, мақом ва мартабаи он, нақши инсон дар дигаргунсозии олам ва худ бошад, бархӯрдҳои нави омӯзиши инсон буда, хусусан дар замони муосир мубрам ва муҳимманд, зеро хавфу хатарҳои муосир нисбат ба фарҳангҳо, кӯшишҳои ночиз нишон додани арзишҳои бунёдии ахлоқиву башарӣ натанҳо метавонанд фарҳангу тамаддунро аз байн баранд, балки таҳдид ба ҳуди инсоният доранд. Аз ин рӯ, таҳқиқоти Абдуллоев А.А. дар мавзуи “Таҳлили аксиологии масъалаи инсон дар фалсафаи Чалолуддин Балхӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.03 – таърихи фалсафа хеле муосиру муҳим ва пайдошуда аз ниёзмандиҳои маънавии ҷомеаи тоҷик ба назар мерасад.

Қобили зикр ва дастгирӣ, ки муаллиф асосҳои назаривии таҳқиқоташро дар заминаи назария ва концепсияҳои фалсафии мутафаккирони классикӣ бунёд гузошта, даст ба методи бархӯрди аксиологӣ дар таҳлили масъалаи инсон ва шахс, зухуроти ҷамъиятӣ ва таҳлили ахбор задааст, ки ибтиқори нави илмист.

Методи мазкур мубрамияти таҳқиқоти Абдуллоев А.А.-ро афзуда ба ӯ имкон додааст, то аввалин бор дар фалсафаи тоҷик самти арзишшиносиро ҳамчун равияи таҳлили фалсафӣ ба кор барад ва онро дар муайян намудани мақом ва манзалати инсон мавриди истифода қарор диҳад. Муаллиф дар таҳлили ахлоқи ирфонии Мавлоно маҳдуд нашуда, аз тариқи таҳлили аксиологӣ мавзуро васеътар мегирад ва ҷанбаҳои арзишҳои маънавии мероси Мавлоноро ҳамчун категорияҳои универсалии ахлоқӣ баррасӣ ва асоснок менамояд. Дар баробари навгониҳои муҳимми дигар муаллиф аввалин бор арзишҳои ахлоқӣ-эстетикӣ таълимоти Мавлоно оид ба инсон таҳлил намуда, бунёди эстетикӣ таълимоти Мавлоноро ҳамчун ҳудудҳои таълимоти «инсонӣ комил» муқаррар кардааст, ки саҳми муаллиф дар рушди эстетикаи тоҷик ба шумор меравад.

Дар баробари дастовард ва навовариҳои боисӣ таҳсин, пешниҳоди доштам, ки муаллиф оҳанги таҳқиқи масоили эстетикӣ Мавлоноро боз ҳам баландтар намуда, ин ҷанбаро васеътар пешниҳод мекарданд. Зеро саҳми Мавлоно дар рушди фарҳанги тоҷик нодир буда, дар соҳаи шеърӣ олӣ, оҳангу мусиқӣ бошад ҳам, он то ҳол муҳаққиқи худро

пайдо накардааст. Муҳтавои автореферат оид ба тадқиқоти диссертатсионӣ тасаввуроти комил ҳосил менамояд. Хулосаҳои муҳаққиқ илман асоснок ва нишондиҳандаи асоснокӣ ва эътимоднокии таҳқиқот мебошанд.

Ҳамин тариқ, дастоварди асосии кори диссертатсионии мазкур, ин ироаи фикр ва мулоҳизаҳои ҳуди муаллиф дар рисола аст, ки ба таври муъҷаз дар автореферат ба назар мерасад. Махсусан дар қисмати охири автореферат хулосаҳои ҳуди муаллиф оварда шудаанд, ки аз савияи баланди илмӣ-таҳқиқотӣ доштани муаллиф дарак медиҳад.

Зимнан, автореферати диссертатсияи Абдуллоев Абдусалом Абосиевич дар мавзӯи «Таҳлили аксиологии масъалаи инсон дар фалсафаи Чалолуддин Балхӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.03. – таърихи фалсафа ҳамчун амали мустақилона, мукамал ва дорои аҳамияти муҳимми илмии ҷавобгӯ ба талабот ва шартҳои дарёфти дараҷаи илмӣ (тибқи банди 72-и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ» Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023, № 295) ҳисобида, муаллифи онро сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.03 – таърихи фалсафа мешуморам.

**Ректори Донишкадаи исломии Тоҷикистон
ба номи Имоми Аъзам- Абуҳанифа,
номзади илмҳои фалсафа**

Зокирзода Н.М.

Суроға: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, кӯчаи Шодмонӣ 58/1,
Донишкадаи исломии Тоҷикистон
ба номи Имоми Аъзам- Абуҳанифа,
тел.: + 992 908 908 515 ; 224 13 78
email: nusrat68@mail.ru

Имзои Зокирзода Н.М. тасдиқ мекунам.

Сардори шӯъбаи кадрҳои ДИТ ба номи

Имоми Аъзам-Абуҳанифа

Ҷомадов Х. А.

12.12.2024'